

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kpkf.VI.39.876/2020/2.
A tanács tagjai: dr. Fekete Ildikó a tanács elnöke
dr. Remes Gábor előadó bíró
dr. Mohay György bíró
A felperes: felperes1
cím1
Az alperes: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
cím2
Az alperes képviselője: Molnárné dr. Nagy Csilla kamarai jogtanácsos
A per tárgya: gondnoksági ügyben hozott JN/17/00233-4/2020.
számú végzés, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének
vizsgálata
A fellebbezett határozat: a Debreceni Törvényszék 11.K.702.022/2020/2. számú végzése
A fellebbezést benyújtó fél: a felperes (3. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 11.K.702.022/2020/2. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új végzés hozatalára utasítja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a 2020. május 25-én kelt, keresettel támadott végzésével a cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezett felperes által a részére hivatásos gondnokot rendelő elsőfokú gyámhatósági határozat ellen benyújtott fellebbezést visszautasította.

[2] Az alperes a végzését a felperessel és a felperes hivatásos gondnokával postai úton rendelte közölni. A rendelkezésre álló két tértivevény egyike szerint a felperes hivatásos gondnokának meghatalmazottja a végzés 2020. május 27-én történt átvételét aláírásával igazolta. A másik, felperes részére címzett küldemény tértivevényén a „kézbesítés/visszaküldés kelte” helyen ugyancsak a 2020. május 27-i dátum, az „átvevő neve” rovatban a felperes neve, az „átvevő aláírása” megjelölésnél viszont a felperes aláírása helyett a „posta” szó szerepel. A tértivevényen a felperes személyazonosságát igazoló okmányának adatait nem tüntették fel.

[3] A felperes a közigazgatási pert a 2020. június 29-én postára adott keresetlevelével indította meg.

Az elsőfokú bíróság végzése

[4] Az elsőfokú bíróság a 2020. augusztus 4-én kelt, fellebbezett végzésével a keresetlevelet visszautasította a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés i) pontja alapján.

[5] Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a bíróság előtti eljárások kezdeményezése vonatkozásában a Szolnoki Járásbíróság a felperest nem helyezte részlegesen korlátozó gondnokság alá, ezért a felperes a bírósághoz a gondnoka hozzájárulása nélkül is fordulhatott, így ez okból a keresetlevél visszautasításának (Kp. 48. § (1) bekezdés h) pont) – az alperes védiratában írtak ellenére – nem volt helye. Azonban a Kp. 39. § (1) bekezdése szerinti harminc napos keresetindítási határidő a perbeli esetben 2020. június 26-án lejárt, így a felperes a keresetlevél benyújtásával elkésett.

A fellebbezés

[6] A felperes fellebbezéssel élt az elsőfokú bíróság végzése ellen.

[7] Fellebbezésében felhívta a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:31. §-át, részletesen érvelt az ügy érdemére tartozóan, valamint előadta, hogy „a vírus miatt dátum, aláírás nélkül dobálják be az ajánlott leveleket, tehát nem bizonyítható az átvétel, és hogy mikor olvassa a címzett”.

[8] Az alperes a fellebbezésre nem tett észrevételt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A fellebbezés – az alábbiak szerint – alapos.

[10] A felperes a fellebbezésében – bár a megsértett jogszabályhelyet tévesen jelölte meg – de tartalmilag helyesen hivatkozott a jogszabálysértés tényére, így a fellebbezést érdemben kellett vizsgálni (Kp. 102. § (2) bekezdés). A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés keretei között bírálta felül.

[11] A Kp. 39. § (1) bekezdése értelmében a keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani, többfokú közigazgatási eljárásban hozott cselekmény esetén a keresetlevelet az elsőfokon eljáró közigazgatási szervnél kell benyújtani. A (3) bekezdés értelmében a keresetlevelet határidőben benyújtottnak kell tekinteni, ha azt a jogi képviselő nélkül eljáró felperes – határidőn belül – tévesen a bírósághoz vagy a közigazgatási szerv jogorvoslati szervéhez nyújtotta be.

[12] A közigazgatási perjog egyik alapvető eleme az általános keresetindítási határidő, a közigazgatási per megindítása határidőhöz kötött. Ha a felperes a keresetindítási határidőt elmulasztja – és igazolási kérelmet nem terjeszt elő – a keresetlevet a bíróságnak a Kp. 48. § (1) bekezdés i) pontja alapján vissza kell utasítania. A Kp. 48. § (2) bekezdéséből következően a keresetindítási határidő megtartottságát a bíróság hivatalból veszi figyelembe, ami azt a követelményt támasztja a bírósággal szemben, hogy körültekintően tárja fel a vitatott közigazgatási cselekmény közlésének megtörténtét, időpontját, és ehhez képest vizsgálja a keresetlevél benyújtásának helyét, idejét a keresetindítási határidő tükrében.

[13] A perbeli esetben a keresettel támadott alperesi végzés közlése postai kézbesítés útján történt, mind a felperes, mind a hivatásos gondnoka részére. A felperes a fellebbezésében – az ügy érdemét érintő, ezért a keresetlevelet elkésettsége miatt visszautasító végzés jogszerűsége szempontjából irreleváns hivatkozásokon túl – a kézbesítés szabályszerűségét is kifogásolta.

[14] A hatósági döntés szabályszerű kézbesítésének márpedig a fentiek szerint alapvető jelentősége van abból a szempontból, hogy a felperes számára mikor nyílik meg a keresetindítási határidő, és mikor állapítható meg annak letelte folytán a keresetlevél elkésettsége. A keresettel támadott döntés kézbesítésének szabályszerűségét az elsőfokú bíróságnak hivatalból kell megítélnie.

[15] Az elsőfokú bíróság a végzésében – tekintettel a tértivevényeken szereplő azonos dátumra – nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes, avagy a hivatásos gondnoka részére történt kézbesítéstől számítja-e a keresetindítási határidő megnyílását (az elsőfokú bíróság végzésének [7] pontja).

[16] Ugyanakkor a Kúria – a felperes fellebbezésében foglaltak mentén, a rendelkezésre álló tértivevények alapján – megállapította, hogy az alperesi végzés felperes részére történő kézbesítésének szabályszerűségéhez kétség fér. Míg a hivatásos gondnok tértivevényén a meghatalmazott neve és aláírása szerepel, addig a felperes tértivevényéről a felperes átvételt igazoló aláírása hiányzik.

[17] Hangsúlyozandó e körben, hogy a tértivevényen szereplő kézbesítési időpontban hatályos, a postai szolgáltatások biztosításának a veszélyhelyzet során alkalmazandó eltérő szabályairól szóló 84/2020. (IV. 3.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés b) pontja szerint az

egyetemes postai szolgáltató a könyvelt postai küldeményeket a címzettnek vagy a Kormány által rendeletben meghatározott egyéb jogosult átvevőnek jogosult a személyes átadás mellőzésével úgy kézbesíteni, hogy a tértivevény, illetve értéknylvánítás többletszolgáltatással feladott levélküldeményt, a hivatalos iratot és a postacsomagot a címhelyen és a kézbesítési ponton is személyes kapcsolatfelvételt követően kézbesíti, az átvevővel az annak azonosításához szükséges adatokat lehetőség szerint legalább 1,5 méter távolságot tartva egyezteti, és az átvevő nevét, valamint az átvevő személyazonosság igazolására alkalmas okmányának típusát és számát maga rögzíti a kézbesítés tényének egyidejű rögzítése mellett úgy, hogy aláírást az átvevőtől nem vesz fel.

[18] Azonban a tértivevényről az sem állapítható meg, hogy a felperes esetében az idézett veszélyhelyzeti szabályozásnak megfelelő értesímentes kézbesítésre került-e sor, a rendelkezésre álló tértivevény – önmagában, akár a felperesi aláírás, akár a személyi adatok feltüntetésének hiánya miatt – a szabályszerű kézbesítés tekintetében kétséget vet fel.

[19] Az elsőfokú bíróság – hivatalbóli kötelezettsége ellenére – elmulasztotta ellenőrizni a kézbesítés szabályosságát, az elkésettség megállapíthatósága szempontjából releváns perindítási határidő kezdő időpontja így elfogadható bizonyossággal nem állapítható meg. Ebből következően a Kúria nem tudott érdemben dönteni az elsőfokú bíróság végzésének vitatott jogszerűsége: a keresetlevél elkésettség miatti visszautasításának indokoltsága kérdésében. Minderre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 114. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új végzés hozatalára utasította.

[20] Az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet ismételten meg kell vizsgálnia, amelynek során először is egyértelműen állást kell foglalnia arról, hogy a keresettel támadott alperesi végzés felperes, avagy a hivatásos gondnok részére történő kézbesítését tekinti-e joghatályos közlésnek, ahonnan a keresetindítási határidő számítandó. Amennyiben az elsőfokú bíróság a felperes részére történő kézbesítést tekinti joghatályosnak, akkor – a postai szolgáltatótól való tudakozódással – tisztáznia kell a kézbesítés körülményeit, vagyis, hogy az igazolható módon a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történt-e, avagy sem (figyelembe véve a postai szolgáltatások biztosításának a veszélyhelyzet során alkalmazandó eltérő szabályait is). Az elsőfokú bíróságnak szem előtt kell tartania, hogy ha a kézbesítés nem szabályszerű, a keresetindítási határidő nem nyílik meg, akkor a keresetlevél elkésettségének megállapítására és annak súlyos jogkövetkezményének levonására – a visszautasításra – sem kerülhet sor.

A döntés elvi tartalma

[21] *Ha a kézbesítés nem szabályszerű, a keresetindítási határidő nem nyílik meg, akkor a keresetlevél elkésettségének megállapítására és annak súlyos jogkövetkezményének levonására – a visszautasításra – sem kerülhet sor.*

Záró rész

[22] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] A sikerrel fellebbező felperes a másodfokú eljárásban költséget nem igényelt, ezért e körben a Kúriának a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81. és 82. §-aira figyelemmel döntenie nem kellett.

[24] A másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyi illetékmentes.

[25] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2020. október 13.

dr. Fekete Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Remes Gábor s.k. előadó bíró, dr. Mohay György s.k. bíró